

ELOSTIRION

ASH NAZG DURBATULÛK

”Aldrig tidigare har någon vågat yttra ett ord på det där språket här,” sa mästern Elrond. Men han bodde inte i det grå riket Mithlond, där även morgother välkomnas. Eftersom en av detta nummers huvudartiklar handlar om Saurons verskonst kan det ju vara lämpligt att som utrop på framsidan ha en rad från Ringversen, på originalspråk.

I övrigt handlar detta nummer av ET till stora delar om den nu avklingade Nyårsfesten. Vi blickar även framåt mot en tolkienfilm, komiska koner och ett mystiskt Höstgille. Är man lagd åt det skapande hållet finns det också möjligheter att vinna ära och berömmelse i filmvärlden.

Vi ska även visa upp vårt fina rike för allmänheten på SF-bokhandelns traditionsenliga Geek Pride-parad, som i år hålls 25 maj. Otraditionsenligt ska dock, enligt rykten, färdriktningen i år vara den motsatta, med start vid Turgons ståt och slut uppe hos Ulmo. Våra langare i bokgruvan kan säkert tillhandahålla mer exakta upplysningar om hit eller dit och när.

Till sist tillönskas alla läsare en trevlig vår och sommar med många glada fester och upplevelser. Glöm bara inte att skriva om dem i ET!

Ruby Gamgee, Skrivare

REGENTEN LÅTER INFORMERA

Erion, regent av Mithlond, riddare av Laurelin, Väktare av Telperion sänder välgångsönsknningar till sina undersåtar som han alltid sätter främst och alltid bär med sig i tanken, och för vilkas väl han ständigt arbetar. Det kommer dock dröja ännu en tid innan regenten gör några offentliga framträdanden.

I rikets tjänst är hans excellens nu på en kryssning till Tol Eressëa, för att knyta nya diplomatiska kontakter och säkerställa att det även på framtida banketter och tillställningar finns välsmakande drycker att avnjuta. På Tol Eressëa har regenten flera inplanerade möten för att besöka lokala producenter, prova lokala råvaror, mat och dryck, och kommer även att göra omfattande studiebesök på flera lokala rekreativcenter.

Hovet vill också bestämt dementera alla rykten om att vattenläckan i residensets badrum berodde på att regenten somnat i badet. Denna läcka beror helt och hållet på att tidigare regenter låtit residenset förfalla, vilket också är anledningen till att det beslutats att nu bygga om hela badrummet med Gondoriansk marmor. Det är en kvalitetsfråga, inte en lyx.

Vëannë, pressekreterare

LOTSEN SIGNALERAR

Under nyårsfesten delades två årsstenar ut. Caerswyn mottog sin ettårssten och Azruzagar mottog sin fyraårssten.

Festen gästades av hela fem intressenter. *Glorfindel*, Mithlonds lots

ORDENSMÄSTARNA KUNGÖR

Å Nyår XXXIX upphöjdes följande inbyggare inom Telperions orden till väktares grad –
WITHYWINDLE.

Inom Laurelins orden upphöjdes till väktares grad –

NENWEN.

Inom Galathilions orden upphöjdes till Mithlonds Ringbärare –

UINEN.

Inom Celeborns orden upphöjdes första graden, med titeln Stöttelelare –

BELDIN.

De upphöjdas Eglerio!

HÄNDELSER I RIKET

Nyår i en glänta i Ossiriand

Årets nyårsfest började oturligt nog med att en av gästerna virrade bort sig och sedan inte sågs till under resten av kvällen. Ack, att hon inte lyssnade på de varningar om att avvika från markerad stig som undertecknad och Cimmolwe tydligt kommunicerade i början av festen...

Mithlonds Grå råd samlades och då Regenten var något sömnig (Ossiriands träd släpper ifrån sig ett pollen som kan ge effekt på lättpåverkade) och oförstående till begreppet ”utse nytt Grå råd” är Mithlonds folk således fast med samma gamla råd som förra året. Tur då att Ordensmästarna hade tagit sin allergimedicin och var klara i huvudet och kunde dela ut utmärkelser!

Medan borden dukades och maten förbereddes roade sig gästerna med fågelskådning och skattjakt.

Ett fåtal gäster (men väl inom budget och kalkylerad risk) försvann under kvällens gång men lyste på andra sätt upp tillställningen.

Väl mött i skogen,

Ossiriands fångväkt...damn it FESTFIXARE,
Belewien och Cimmolwe

*Häxx i burk, en ossirisk försäljningssuccé
(Bild: Belewien)*

Körsbärspicknick

Dagarna är nu längre och nätterna är kortare. Björnar och insekter vaknar upp efter en lång vintervila och sträcker ut sina utmärglade kroppar. En ent skulle kanske beskriva det som att det pirrar och kittlar. En alv skulle förnimma det fina ljuset genom täta gröna trädkronor och känna suset från alla skogens vrår. Våren stundar och naturen vaknar efter sin dvala. Körsbärsblommor spricker ut, möter solstrålar och bin för att sedan sakta dala ner mot den bruna jorden.

Några inbyggare och intressenter hade stämt träff vid den stora dammen i Mithlonds botaniska trädgård för att möta den efterlängtdade våren. Tyvärr var det regnigare än önskat den här dagen, men ändå varmt och behagligt. Grönskan hade brutit fram på riktigt bara de senaste dagarna och det var åter lummigt och stilla mellan träden.

Med mantlarna tätt uppdragna över axlarna tog vi plats på en plåt vid en av dammens kortsidor. Därifrån kunde vi se allt folk som trängdes för att kunna se. De väntade på att en rejäl karl i svart skulle släppa ut dammens fiskar som vilat på annan ort under vintern. Så började mannen hiva upp fisk efter fisk – den ena brokigare än den andra. Han presenterade deras namn och talade mjukt och stilla till sina husdjur. Folkskaran jublade när de vackra fiskarna plaskade ner i dammens grunda vatten. Den spegelblanka ytan skrynklades av det lätta regnet och fiskarnas glädjeskutt.

Därefter begav vi oss vidare uppför backen till det stora fältet där österländska krigare i lätta rustningar visade upp sina imponerande kampkonster med käppar och sina bara händer. En bit därifrån gick det stillsammare till: En kvinna iklädd en skir rosa dräkt hade samlat en stor skara åskådare i ett träds väldiga famn och välkomnade körsbärsblommorna med lätta svepande rörelser till stilla musik. Längre bort fanns marknadsstånd där köpmän sålde magnifika dräkter, utsökt trähantverk och rykande varm mat.

En av inbyggarna försvann i ett samtal med folk från något annat rike och höll på att missa den korta måltiden som intogs under ett drygt manshögt fyrverkeri av rosa blommor. Därifrån kunde vi höra ljudet från väldiga stridstrummor och ropen från krigarna som visade upp sina konster. Den stora busken skyddade oss något från en plötslig skur. Vi svepte åter mantlarna om våra mätta kroppar som skämts bort med åtskilliga godsaker och spännande dryck.

Ytterligare en bit längre upp i trädgården fanns en ytterst liten damm där någon hade planterat

ett träd med rötter i Riftdal. Det spratt till av glädje i en av alverna, medan en annan alv sade sig känna kraften från dammens ande. Växtligheten blev tätare och regnets ångor svävade mjukt omkring oss.

Omslag från ET nr 19, av Merriwyn

Till sist kom vi upp till ett smalt pass där små pinade klippväxter bredde ut sig över ömsom vassa ömsom hala stenar. Ett mäktigt vattenfall dånade nerför ett klippa så att det fräste vid foten bakom oss. Vi skuttade över en liten bäck och efter en stund, bortom ett väldigt träd på mossgrön mark, mötte vi en man med ett stort skägg. Någon sa att hans namn var Beorn, men då vi var långt ifrån den riktiga Beorns marker förstod vi att denna någon måste ha misstagit sig. Herr Beorn visade sig ha djupa kunskaper om både stora och små växter från när och fjärran, så vi blev kvar i hans sällskap en lång stund, tillsammans med en stor skara nyfikna åhörare.

Det sades att det i de här trakterna fanns ett träd med blommor stora som näsdukar och som spred en förtrollande doft. Men ingen kunde finna detta träd – inte ens herr Beorn. Vid passets borte gräns stannade han och höjde varnande sin hand. ”Där borta växer de största träd ni någonsin skådat i Midgård, men där finns även mycket annat farligt.” Vi förstod att en vandring dit hade krävt mer förberedelser och att det inte var tid för sådana strapatser nu. I stället förde herr Beorn oss ännu högre upp till en av passets

högsta toppar. Därifrån kunde vi se hamnkvar-
terer i väster, inlandets böljande grönska i öster
och mellan dem de högsta tornen i Mithlond.

Här var vår vandring nästan slut och det var tid
att vända tillbaka ner mot den stora dammen
med fiskarna. Nästan ända nere upptäckte vi att
några av österlänningarna hade tagit med sig
små träd som de stolt visade upp. Det var något
alviskt över dessa förbluffande växter – det kän-
des nästan som att de talade till oss. De utstrå-
lade styrka som väldiga mallornträd, men su-
sade tyst som lätta strån i vinden. Väl nere vid
dammen sprack himlen upp och solens strålar
flödade ner på oss likt ljuset från de två träden
en gång gjort. Nu var våren här.

Glorfindel

LÖGN OCH FÖRBANNAD DIKT

Under denna rubrik (med tack till Ibsen) tänkte
jag skriva lite om mina egna tolkningar av Tol-
kiens dikter. All översättning av dikt är ”lögn” i
någon mening; det presenteras som författarens
verk men är det inte längre. Detsamma gäller ju
även prosa, men i högre grad lyrik. Översättaren
tvingas ofrånkomligt till kompromisser mellan
form och innehåll och måste välja bort och
ändra om – allt i syfte att ändå försöka ge den
svenska läsaren så mycket som möjligt av dik-
tens essens. Det kan ibland vara en ganska
smärtsam process (därav –”förbannad”). Allt-
nog, vi rivstartar med det allra heligaste, näm-
ligen:

Ringversen

*Tre ringar för alvers kungar under det blå,
sju för dvärgars furstar i grottsalars bon,
nio för dödliga män, dömda att förgå,
en för Mörkrets herre på mörkrets tron
i Mordors land, där skuggorna rå.
En Ring att finna dem, en Ring att kalla dem,
en Ring att djupt i mörkret binda och befalla dem
i Mordors land, där skuggorna rå.*

Denna den centrala dikten i Ringsagan har jag
brottats med egna översättningar av i många
långa år, och jag är inte alls säker på att jag har
brottats färdigt än. Men så här ser mitt bästa för-
sök i alla fall ut just nu!

Ohlmarks och Olssons versioner (vi utelämnar
dem och originalet av utrymmeskäl) har båda en
del förtjänster men desto fler brister. Jag har
därför känt mig nödgad att hitta egna lösningar
till det mesta. I stora drag kan dikten sägas bestå
av två olika delar, där raderna sex och sju står
för sig själva. (Rad åtta sedan är ju bara en
upprepning av rad fem.) Kanske kan man tänka
sig att det var alverna som skrev resten av dik-
ten; vi vet i alla fall att det var Sauron själv som
skrev de dramatiska två raderna om Ringens
makt. Han ristade ju till och med in dem på
svartspråk på själva Ringen.

På alla rader utom dessa två är versmåttet gan-
ska fritt: rimmigt och med samma antal betonade
stavelser, men med ett varierande antal obetonade.
I gengäld har varje rad en viss särprägel:
alvraden har en ljus, ringande ton med inrimmet
rings/kings som lite extra schvung; dvärgraden
är istället tung, med väldigt mycket hårda
vokaler, som anstår bergens folk; människornas
rad kännetecknas av allitteration; och mörker-
furstens rad är brutalt tvärhuggen, med uppre-
ningen av *dark* för extra eftertryck.

På svenska är det ju svårt nog bara att få till sluttrimmen på ett något så när otvunget sätt. Men jag har ändå försökt spegla särarterna också. Ringar/kungar är inte ett helrim men i alla fall en assonans; dvärgraden har idel hårda vokaler, om än inte samma upprepning av just å-ljud; människoraden har en alliteration men inte två; mörkerraden får med upprepningen och är korthuggen, men inte fullt lika korthuggen. Totalt sett tycker jag ändå att effekten är likartad i översättningen som i originalet. Ordvalet ”bon” är förstås inte optimalt utan en eftergift till rimmet. ”Skuggorna rå” är en arkaisk pluralböjning, vilket känns passande i vad som skall föreställa en urgammal vers. Kanske hade ”råda” varit naturligare, men kortformen ”rå” finns ändå belagd i svenskan sedan flera hundra år tillbaka – och det exakta uttrycket ”skuggorna rå” har till och med använts i en dikt av Snoilsky!

Raderna sex och sju kännetecknas av en strikt, mässande rytm och av upprepningarna av ”one Ring to”. Jämför med upprepningen av *dark* ovan så ser vi att upprepningar tydligen är något av Saurons poetiska signum. En helt rak översättning blir ju något i stil med Olssons, ”en Ring att styra dem” osv, med nästan bara översättningarna av *find*, *bring* och *bind* som fria parametrar att bolla med. Men jag har aldrig blivit riktigt nöjd med någon sådan lösning. Största problemet är nog att enda översättningen av *rule* som passar in i formen är ”styra”, och det är mycket klenare än originalet, där kraften dessutom förstärks av ett *all* som inte går att få med på svenska utan att bryta metern. Till slut har jag som synes bestämt mig för att rucka lite på formen. Upprepningarna får jag med, och rimmet förstås, och metern är identisk med originalet så när som på en extra stavelse på grund av tvåstaviga verb. Men jag har stuvat om ordningen mellan verben och ändrat mörkrets placering. Genom detta blir, tycker jag, raderna mer slagkraftiga: dels för att ”befalla” helt enkelt är starkare än ”styra” (även om ”härskra” hade varit ännu mer önskvärt) och dels genom att rytmen

på andra raden får ett extra schvung (analogt med Ohlmarks tolkning, faktiskt) som kompenenserar för det man tappar när *all* försvinner.

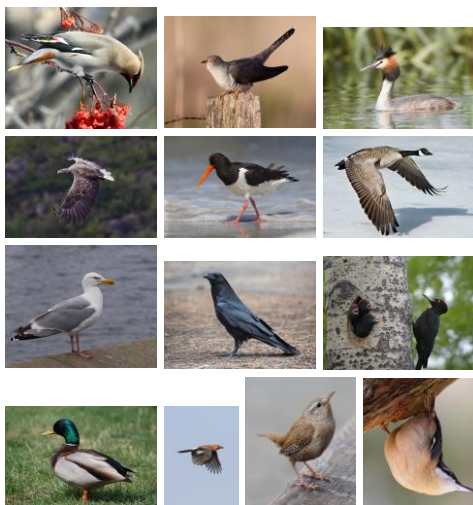
Totalt sett är jag riktigt nöjd med min tolkning. Klart bättre än Ohlmarks och Olsson, om jag får säga det själv. Men helt perfekt blir det aldrig, så är det bara. Det är något man måste acceptera om man vill pyssla med sånt här – och det är en del av charmen!

Bactrianus Bönrot

TÄVLING: BEVINGADE KELVAR Nyårsfestens fågelskadartävling

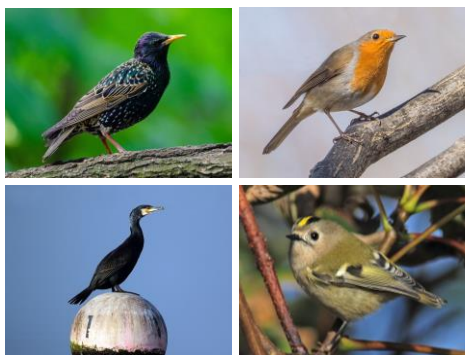
Vi var inbjudna till Ossiriands oändligt gröna skogar för att fira in det nya året. Då diverse faror sades lura djupt inne bland träden tilläts vi inte gå särskilt långt in i skogen. Farorna till trots lät festens båda värdinnor oss ändå ta en kortare fågelpromenad runt festgläntan. Det var en tävling som gick till så att den som såg flest fåglar och kunde nämna deras rätta namn skulle stå som segrare.

Vi såg flera bevingade kelvar: sidensvans, gök, skäggdopping, havsörn, strandskata, kanadagås, gråtrut, korp, spillkråka, gräsand, nötskrika, gärdsmyg och nötväcka. Spillkråkan hade fått ungar!

Efter promenaden stod två lag på samma poäng, Fimbrethil och Caerswyn mot Ruby, Ren och Gil-galad. Därför fick dessa båda lag ge sig ut på ytterligare en promenad. Vid det här laget hade det börjat skymma, så det var svårt att urskilja de olika fjäderdräkterna. Endast några få bevingade kelvar var fortfarande vakna och de svepte snabbt förbi de tävlande sökande efter en skyddad sovplats.

Vi såg: stare, rödhake, (stor)skarv och ... ja där föll till slut det ena laget. Kungsfågeln, Midgårdens kanske minsta fågel, blev för svår.

Bra kämpat alla deltagare och ett stort egerio för vinnarna av tävlingen Ruby, Ren och Gil-galad!

Vinsten var en bok av Terry Pratchett.

Glorfindel

HÄNDELSER UTANFÖR RIKET

CosCon

Club Cosmos firade 65-årsjubileum med en pensionärsfest i Allégården, tidigare Dicksonska folkbiblioteket, där föreningen gång bildades 1954. Hedersgäster var grundaren Gabriel Setterborg och författaren Pål Eggert. Arrangör: Fredegar Bolger.

Under festligheterna delades priser ut. Bland annat tilldelades vårt vattenhål Café Sirius Tentakelpriset för främjande av block... fandomöverskridande verksamhet.

NOTISER

Tolkienfilmen rycker allt närmare

”In theatres everywhere May 10!” Utom i Sverige, där filmen har premiär först 27 september. I Storbritannien visas filmen redan för publik. The Tolkien Society’s recensent tyckte såhär:

“I felt that compared to Robert E Howard biopic *The Whole Wide World*, this Tolkien movie was pretty shallow and didn’t do the young Tolkien justice. You come away at the end not knowing anything about the man as he is on the screen and not really caring. Bland, pretty, soulless - if you enjoy movies like *Pearl Harbor*, *Battleship* or *Twilight* then you might get something out of it.”

<https://www.tolkiensociety.org/2019/05/tolkien-biopic-released-in-the-uk/>

Ny kortfilmstävling utlyst

Club Cosmos uppmärksammar 50-årsjubileet av Apollo 11:s lyckade månlandning genom att utlysa en ny kortfilmstävling, den här gången med tema “måne”. Filmerna får vara högst 10 minuter långa och de vinnande bidragen visas på föreningens minikongress till hösten. Läs mer om tävlingen på Club Cosmos hemsida.

<http://clubcosmos.net/competitions.php>

Uppsnappat på Nyår

-Är MMM laktosfritt?

Vid årets Nyår var lokalen smyckad med en mängd elektriska stearinljus. Detta bröt effektivt trenden med spontana eldsvådor som vi sett under de senaste festerna. Eller hade detta kanske att göra med avsaknaden av balroger och drakar?

Ungoliant var närvarande i form av av de skogens kreatur som vandrade omkring i festgläntans mossdekoration, inte till allas odelade förtjusning.

*Alogillet presenterar stolt Majs Riksmöte:
FORSRÄNNING HOBBIT STYLE!*

Edit:

Då Mithlonds försäkring inte täcker ovan aktivitet kommer det istället erbjuds lembas, stilla paddling, förundran över lövens färger och fågelkvitter.

NÄR: LÖRDAG 18 MAJ, 11.00

VAR : DELSJÖNS KANOTCENTRAL,

Parkering finns på Delsjöns badplats mot avgift. Kollektivt hållplats Töpelsgatan, ca 2 km promenad. För karta se länken nedan:

<http://www.npk.nu/delsjonskanotcentral/hittatilldelsjonskanotcentral/>

HUR: MIDGÅRDA KLÄDER EFTER VÄDER

OCH KOMPATIBLA MED FLYTVÄST,

MEDTAGEGEN MATSÄCK & DRYCK

KOSTNAD: CA 50-100 SEK beroende på hur många vi blir

ANMÄLAN PÅ VÄVEN

FRÅGOR: belewien@mithlond.se

Forodrimms majbankett 18 maj

Om man när en het längtan att besöka Döda Träsken är det dags att packa väskan nu!

Forodrimms träskfest hålls i Husby Konsthall i Husby (Kista).

Kostnaden är 500 kr att betalas till PG 579509-1. Endast få platser kvar!

Bokskogen 26-28 juli

Angmar inbjuder till traditionsenlig Bokskog på Aggarpsgården i Munka-Ljungby.

Tältplats kostar 600 kr för inbyggare, att betalas till PG 583131-8. Mer info här:

<https://angmartrippel.blogspot.com/>

Den 11-12 Maj 2019 öppnas dörrarna till Comic Con på nya Åbymässan. Välkommen till en popkulturell värld!

På Comic Con kan du uppleva aktiviteter inspirerade från TV & film, träffa aktuella skådisar, serietecknare och digitala kreatörer. Ta också del av Cosplay-aktiviteter i världsklass eller spela nya spel före alla andra. Comic Con är en magisk upplevelse för både stora och små.

Öppettider

Lördag 11 maj: 10:00 - 19:00

Söndag 12 maj: 10:00 - 18:00

KALENDARIUM

10/5 – USA-premiär för ”Tolkien”

11-12/5 – Comic Con i Mölndal

18/5 – Alvgilletts Riksmöte

18/5 – Forodrimms majbankett

25/5 – Geek Pride

27/9 – Sverige-premiär för ”Tolkien”

11-13/10 – HGXXXIX

31/10 – Deadline kortfilmstävling

Pubkvällar första tisdagen i månaden.

Bokgillesmöten sista onsdagen i månaden.

Övriga gillen och fester annonseras separat.

Elostirion är Mithlonds, Göteborgs Tolkiensällskaps, tidning. Elostirion är gräalviska och betyder ”stjärnvakt”.

Ansvarig utgivare: Mithlonds Regent, Erion (M Jonasson). Redaktör: Ruby Gamgee (H Kiel).

Korrektur: Bactrianus Bönrot (M Börjesson).

Adress Elostirion, c/o Helena Kiel, Persgatan 8A, 416 58 Göteborg. Email: et@mithlond.se

Detta nummer utgavs i maj 2019 u.t.

Copyright © Elostirion. Grå Rådet och de enskilda upphovsmännen 1991–2019. Återgivande av text och bild i annan publikation tillåts ej utan aktuell upphovsmans medgivande.

Bilder i detta nummer: Iorlas, Merriwyn, Belewien, Wikimedia commons, Ruby Gamgee.

Upplaga: i pdf-format på Mithlonds väv www.mithlond.se/et

Tryckta lösnummer kan köpas till självkostnadspris.

Prenumerationer löses direkt av Skrivaren.

Nästa nummer utkommer i augusti 2019.